

**Suomen Pankin
eläkerahaston
vuosikertomus
2020**

Sisällys

1	<i>Suomen Pankin eläkerahasto</i>	2
2	<i>Eläkevastuu ja maksetut eläkkeet</i>	3
3	<i>Tilinpäätös</i>	4
3.1	<i>Tase</i>	4
3.2	<i>Tuloslaskelma</i>	5
3.3	<i>Suomen Pankin eläkerahaston tilinpäätöksen kommentit</i>	7

1 Suomen Pankin eläkerahasto

Suomen Pankki vastaa henkilöstönsä eläkkeistä ja niiden rahoituksesta. Vuoden 2020 loppuun asti Suomen Pankki tuotti eläke-edut soveltuvin osin valtion eläkejärjestelmän mukaisina sekä hallinnoi eläkepäätöksiä ja eläkkeiden maksatusta. Mandatum Life Palvelut Oy (jäljempänä: Mandatum) on hoitanut Suomen Pankin eläkepäätösten hallinnoinnin ja eläkkeiden maksatuksen. Mandatum on Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiön tytäryhtiö. Mandatum käyttää Mandatum Lifen (Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö) palveluja eläketurvan hoidossa.

Vuoden 2020 aikana tehtiin muutos Suomen Pankin henkilöstön eläketurvaa ja sen toimeenpanoa koskevaan lainsäädäntöön. Suomen Pankin henkilöstöä koskevien työeläkeasioiden toimeenpano siirtyi 1.1.2021 Kevan hoidettavaksi. Samalla Suomen Pankin henkilöstön eläketurvan sisällöstä säädetään Suomen Pankin eläkesäännön sijaan julkisten alojen eläkelaisissa. Muutoksella ei ole vaikutusta eläkkeiden rahoitukseen eikä eläke-etuuksiin.

Eläkerahaston varallisuuden arvo oli 582 403 937,87 euroa 31.12.2020. Eläkerahaston tilinpäätöksen tulokseksi vuodelta 2020 esitettiin -16 399 513,66 euroa. Suomen Pankki ja Finanssivalvonta maksoi eläkerahaston maksun 10 000 000,00 euroa, ja loput alijäämästä katettiin purkamalla eläkevarausta 6 399 513,66 euroa. Vuonna 2020 eläkkeitä maksettiin 29 milj. euroa. Eläkerahaston eläkevastuiden kateprosentti vuoden lopussa oli noin 104,7, kun tavoite on 100.

Eläkerahaston organisaatio on osa Suomen Pankin organisaatiota:

Pankkivaltuusto
Johtokunta
Omaisuudenhoidon johtoryhmä

Hallinto-osasto
Markkinaoperaatiot-osasto

Suomen Pankin sisäinen tarkastus
Eduskunnan tilintarkastajat
Eurojärjestelmän hyväksymät tilintarkastajat

Pankkivaltuusto on vastannut eläkerahaston yleisistä periaatteista, määrännyt eläkevastuun kattamisen ja pankin eläkerahastomaksujen tason sekä päättänyt eläketurvan perusteista vuoden 2020 lopussa tapahtuneeseen eläketurvan muutokseen saakka. Pankkivaltuusto valvoo eläkevastuun hoitamista vahvistaessaan tilinpäätöksen perusteet ja päättäessään vahvistaa tilinpäätöksen.

Suomen Pankin johtokunta vastaa pankin eläkerahaston organisoinnista ja valvoo sen toteuttamista. Johtokunnalle kuuluivat työnjaon mukaisesti myös yksittäiset eläkepäätökset, joita koskevat eläkeratkaisut valmisteltiin Mandatum Lifessa.

Johtokunta on perustanut eläkerahaston omaisuudenhoidon johtoryhmän, joka osaltaan valvoo eläkkeiden rahoitusta ja arvioi eläkevastuun kehittymistä ja sen katetasoa. Johtoryhmässä ovat edustettuina osastot, jotka ovat vastuussa pankin sijoitustoiminnasta ja eläkkeiden hallinnosta. Lisäksi johtoryhmässä on mukana henkilöstön edustaja.

Hallinto-osasto hoitaa eläkerahaston kirjanpidon. Lakiasian yksikkö ja henkilöstö- ja talousohjaustoimisto valmistelivat eläkesääntöjen muutokset. Palvelun tuottaja valmisteli eläkepäätökset ja vastasi eläkkeiden maksatuksesta. Markkinaoperaatiot-osasto vastaa pankin rahoitusvarallisuuden hallinnoinnista. Sisäinen tarkastus on hallinnon osana vastuussa kirjanpidon tarkastuksesta. Eduskunnan tilintarkastajat tarkastavat Suomen Pankin kirjanpidon ja hallinnon ja osana tätä tehtävää myös taseessa olevan eläkerahaston kirjanpidon ja hallinnon. Eurojärjestelmän hyväksymät tilintarkastajat tarkastavat Suomen Pankin kirjanpidon ja osana tätä tehtävää myös taseessa olevan eläkerahaston kirjanpidon Suomen Pankin kirjanpidon ja tilinpäätöksen tarkastuksesta tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Omaisuudenhoidon johtoryhmän kokoonpano oli vuonna 2020 seuraava:

Johtokunnan varapuheenjohtaja Marja Nykänen, puheenjohtaja.

Hallinto-osaston osastopäällikkö Veli-Matti Lumiala, varahenkilönä henkilöstöpäällikkö Antti Vuorinen.
Markkinaoperaatiot-osaston varainhallintatoimiston toimistopäällikkö Jarno Ilves, varahenkilönä päädiileri Roger Karlsson.

Henkilöstön edustajana Suomen Pankin Henkilöstöyhdistys ry:n varapuheenjohtaja Antti Komonen, varahenkilönä markkina- ja palveluvalvoja Päivi Turunen 31.8.2020 asti, 1.9.2020 alkaen markkina- ja palveluvalvoja Päivi Turunen, varahenkilönä järjestelmäasiantuntija Mikko Alaja.

Vanhempi neuvonantaja Tuula Colliander, varahenkilönä henkilöstöasiantuntija Aune Kiviharju, sihteeri.

2 Eläkevastuu ja maksetut eläkkeet

Eläkerahaston tuloksen muodostavat työntekijäin ja työnantajien – Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan – maksut, sijoitustoiminnan tuotot ja kulut, maksetut eläkkeet sekä toiminnan kulut. Pankkivaltuusto hyväksyy tilinpäätöksen yhteydessä mahdolliset Suomen Pankin eläkerahastosiirot.

Suomen Pankin eläkerahastolla oli 31.12.2020 maksussa yhteensä 1 367 eläkettä. Vuonna 2020 eläkkeitä maksettiin seuraavasti:

Suomen Pankin maksetut eläkkeet ja eläkkeensaajien lukumäärä vuonna 2020

Eläkelaji	Hlö	Euro
Vanhuuseläkkeet	1 131	26 044 169,44
Kertasuorituksena maksetut vanhuuseläkkeet		83 391,07
Työkyvyttömyyseläkkeet	55	384 053,96
Kertasuorituksena maksetut työkyvyttömyyseläkkeet		4 000,07
Työuraeläke	0	0
Perhe-eläkkeet	105	1 434 435,20
Kertasuorituksena maksetut perhe-eläkkeet		9944,46
Varhennetut vanhuuseläkkeet	58	827 477,88
Osittainen varhennettu vanhuuseläke	35	108 663,72
Osa-aikaeläkkeet	0	9 642,92
Yhteensä	1 367	28 905 778,72
Kuntoutusraha	0	16 673,24
Yhteensä maksettu etuja 2020	1 367	28 922 451,96

Vuonna 2020 suoraan Suomen Pankista tai Finanssivalvonnasta eläkkeelle jääneiden määrä oli 12 henkeä. Suomen Pankin eläkesäännön mukaisen eläkevastuulaskennan perusteena oli 31.12.2020 eläkkeensaajien lisäksi 630 virkasuhteessa olevaa ja 2 997 vapaakirjan saanutta.

Vuoden 2020 TyEL:n mukainen eläkevastuu oli 556 010 181,00 euroa, mikä on 1 099 001,00 euroa suurempi kuin edellisenä vuonna. Työeläkeindeksin muutos edellisestä vuodesta oli 0,5 %. Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan yhteenlasketut palkkakulut vuonna 2020 kasvoivat 1,1 milj. euroa edellisvuoteen verrattuna.

3 Tilinpäätös

3.1 Tase

Tase 31.12.2020		
1 000 euroa	2020	2019
VASTAAVAA		
Sijoitukset		
Talletussääminen Suomen Pankissa	570 338	576 343
Kiinteistösijoitukset	12 066	12 849
Saamiset		
Myyntisaamiset	–	–
YHTEENSÄ	582 404	589 192
VASTATTAVAA		
Eläkerahasto		
Arvonkorotusrahasto	4 824	5 207
Eläkevastuu	556 010	554 911
Kateasema	21 569	29 067
Vieras pääoma		
Ostovelka	1	6
YHTEENSÄ	582 404	589 192

3.2 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma 1.1.–31.12.2020		
1 000 euroa	2020	2019
Maksutulo		
Työntekijäin osuus	3 499	3 178
Työnantajan osuus	8 936	8 511
Sijoitustoiminnan tuotot		
Kiinteistösijoitusten tuotot	1 686	1 664
Muut tuotot	1	1
Sijoitustoiminnan kulut		
Kulut kiinteistöistä		
Hoitokulut	-486	-508
Poistot	-935	-921
Eläkkeet		
Maksetut eläkkeet	-28 843	-28 408
Työttömyysvakuutusrahaston ennakot	422	192
Hoitokulut		
Henkilöstökulut	-57	-41
Muut kulut	-622	-481
Eläkerahastomaksu SP:lta	10 000	10 000
Tulos ennen varausta	-6 400	-6 813
Varauksen muutos	6 400	6 813
Eläkevastuun muutos	-1 099	-79
Kateaseman muutos	7 499	6 892
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-	-
Helsingissä 16.6.2021		

	Marja Nykänen	
Tuula Colliander		Veli-Matti Lumiala
Jarno Ilves		Päivi Turunen

Taulukko 1. Eläkerahaston kiinteistöjen tasearvot 31.12.2020			
Euroa			
	Snellmaninkatu 6	Snellmaninkatu 2	Yhteensä
<i>Maa-alueet</i>	2 522 818,90	325 000,00	2 847 818,90
<i>Rakennukset</i>	7 795 589,45	1 422 559,40	9 218 148,85
Yhteensä	10 318 408,35	1 747 559,40	12 065 967,75

Taulukko 2. Eläkerahaston kiinteistöjen tulos 31.12.2020			
Euroa			
	Snellmaninkatu 4-6	Snellmaninkatu 2	Yhteensä
<i>Tuotot</i>	1 414 629,96	270 926,04	1 685 556,00
<i>Hoitokulut</i>	-416 279,52	-69 602,56	-485 882,08
Hoitokate	998 350,44	201 323,48	1 199 673,92
<i>Poistot</i>	-780 670,88	-154 464,92	-935 135,80
Nettotuotto	217 679,56	46 858,56	264 538,12
<i>Tuottoprosentti (tasearvot 31.12.2020)</i>	9,68 %	11,52 %	9,94 %
<i>Tuottoprosentti (keskimääräinen sidottu pääoma 2020)</i>	5,03 %	7,07 %	5,29 %

3.3 Suomen Pankin eläkerahaston tilinpäätöksen kommentit

Kirjanpito- ja tilinpäätöskäytäntö

EKPJ:n yhdenmukaistetut kirjanpidon suuntaviivat eivät säatele eläkerahaston kirjanpitoa.

Eläkerahaston kiinteistöt ovat taseessa siirtohetken mukaisessa arvossaan vuosipoistot vähennettyinä. Siltä osin kuin rakennusten tasearvo on katettu arvonorotuksella, vastaavat poistot kirjataan arvonorotusta purkamalla siten, että poistoilla ei ole tulosvaikutusta.

Taseen kommentit

Sijoitukset

Suomen Pankissa 31.12.2020 olevan talletuksen määrä oli 570 338 tuhatta euroa. Talletusta purettiin tilinpäätöksessä 6 005 tuhatta eurolla kassan vajeen kattamiseksi.

Eläkerahaston kiinteistösisjoitusten tasearvo oli 12 066 tuhatta euroa 31.12.2020 (taulukko 1).

Eläkevaraus

Arvonorotusrahastoa purettiin 383 tuhannen euron poistoilla, minkä jälkeen arvonorotusrahaston arvoksi jäi 4 824 tuhatta euroa. Kiinteistöt, maa-alueet ja niitä vastaava arvonorotus siirrettiin eläkerahastolle Suomen Pankin taseesta vuonna 2002.

Suomen Pankin eläkesäännön mukainen eläkevastuu oli 556 010 tuhatta euroa 31.12.2020; se on 1 099 tuhatta euroa enemmän kuin vuonna 2019. Laskelma on tehty noudattamalla soveltuvin osin Finanssivalvonnan eläkesäätiölain alaisille eläkesäätiöille antamaa määräystä 5/2012 (Dnro FIVA 15/01.00/2018). Laskelmassa on huomioitu TyEL:n uusi kuolevuus. Korkokantana on käytetty 3:a prosenttia ja kuormituksena 5:tä prosenttia nettoeläkevastuusta.

Eläkevastuun laskeneen Mandatum Life Palvelut Oy:n mukaan eläkevastuun määrässä on otettu huomioon 1.1.2021 annettava indeksikorotus alkaneiden eläkkeiden ja vapaakirjojen osalta. Alkaneiden eläkkeiden indeksikorotus on 0,5 %. Alkaneissa eläkkeissä elinaikakerroin on huomioitu sen suuruisena, kuin sitä on kuhunkin eläkepäätökseen sovellettu. Aktiivi- ja vapaakirjavastuissa elinaikakertoimenä on käytetty Eläketurvakeskuksen antamaa ennakoarviota (0,947) vuonna 2020 vahvistettavasta elinaikakertoimen arvosta, jota sovelletaan 1.1.2021 ja sen jälkeen alkaviin eläkkeisiin.

Tilikauden alussa eläkevaraus oli 589 186 tuhatta euroa. Vuonna 2020 eläkevarausta purettiin 6 783 tuhatta euroa alijäämän kattamiseksi. Eläkevastuun katteena olevan eläkerahaston omaisuuden arvoksi muodostui vuoden 2020 arvonorotusrahaston purun jälkeen 582 403 tuhatta euroa. Tämä kattaa Suomen Pankin 556 010 tuhannen euron eläkevastuusta 104,7 %, joten kateasema on 21 569 tuhatta euroa.

Tuloslaskelman kommentit

Maksutulo

Vuonna 2020 työeläkevakuutusmaksusta työntekijäin osuus oli 7,15 % / 8,65 % Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan työntekijöiden palkoista. Työntekijäin osuus perittiin kuukausittain palkoista.

Vuonna 2020 Suomen Pankki maksoi työnantajan eläkemaksuna Suomen Pankin eläkerahastolle 19,85 % maksetuista palkoista. Finanssivalvonnalta perittiin vastaavasti työnantajan eläkemaksua 19,85 % palkoista. Työnantajan eläkemaksu kirjattiin suoraan Suomen Pankin kuluksi.

Sijoitustoiminnan tuotot

Kiinteistösijoitusten tuotot vuonna 2020 olivat 1 686 tuhatta euroa.

Sijoitustoiminnan kulut

Kiinteistöjen hoitokuluja oli 486 tuhatta euroa.

Kiinteistöjen poistot olivat yhteensä 1 319 tuhatta euroa, josta 383:a tuhatta euroa vastaan purettiin arvonorotusta siten, että poistoilla on tulosvaikutusta 935 tuhatta euroa (taulukko 2).

Eläkkeet

Vuonna 2020 eläkkeitä maksettiin 28 843 tuhatta euroa.

Hoitokulut

Eläkerahaston henkilöstökuluihin sisältyi 57 tuhatta euroa eläke- ja muiden asiantuntijoiden palkkakuluja.

Muihin kuluihin sisältyivät ostopalvelut sekä muut sekalaiset kulut.

Eläkerahastomaksu

Suomen Pankin (8 300 tuhatta euroa) ja Finanssivalvonnan (1700 tuhatta euroa) maksamalla eläkerahastomaksulla, 10 000 tuhatta euroa, katettiin osa eläkerahaston tilikauden alijäämästä.

Eläkevarauksen muutos

Eläkerahastomaksun jälkeen tilikauden 2020 alijäämä oli 6 400 tuhatta euroa, mikä katettiin eläkevarausta purkamalla.

Eläkevastuun muutos

Vuonna 2020 eläkevastuu on kasvanut 1 099 tuhatta euroa.

Kateaseman muutos

Kateaseman muutoksena ovat eläkevastuun muutos, 1 099 tuhatta euroa, ja varauksen muutoksella katettu tilikauden 2020 alijäämä, 6 400 tuhatta euroa.

Tilikauden tulos

Tilikauden alijäämä oli 16 400 tuhatta euroa ennen eläkerahastomaksua ja varauksen muutosta. Tilikauden tulokseksi esitettiin 0 euroa.

Tulevina vuosina eläkerahaston tilikauden alijäämä katetaan siten, että noin puolet puretaan eläkevarauksesta ja puolet katetaan eläkerahastomaksulla niin kauan, kunnes eläkevarauksen kateasema on tavoitteen mukaisesti 100 %.